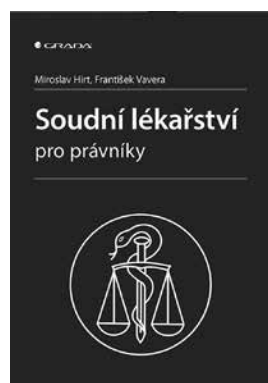

Recenze učebnice Hirt, M., Vavera, F.: Soudní lékařství pro právníky.

Praha: Grada Publishing, a.s., 2022, 80 stran. ISBN 978-80-271-3280-5.

Odborné knižní portfolio nakladatelství Grada Publishing, a.s., obsahuje celou řadu soudnělékařských titulů, z poslední doby lze za všechny uvést oborovou učebnici *Soudní lékařství 1. a 2. díl* a *Velký výkladový slovník soudnělékařské terminologie*. V obou případech jde o více či méně postgraduální knižní příručky určené primárně pro systematické pregraduální i postgraduální vzdělávání lékařů. V současné nabídce nejen tohoto nakladatelství doposud chyběl aktualizovaný učební text primárně určený pro edukaci policistů, právníků a dalších zainteresovaných složek orgánů činných v trestním řízení. Pomyslnou mezeru v knihovně didaktických titulů až nyní zaplňuje stručná oborová učebnice *Soudní lékařství pro právníky* z pera profesora Hirta a docenta Vavery určená zejména pro pregraduální studium frekventantů právnických fakult a policejních škol, ale i postgraduální vzdělávání soudců, státních zástupců, obhájců, policistů, pracovníků přestupkových komisí a všech dalších, kteří se profesně zabývají násilnou trestnou činností. Nová učebnice navazuje na dlouholetou tradici soudnělékařských učebnic připravovaných prioritně pro vzdělávání právníků Tesař 1958, 1970; Strejc 2000; Kvapilová & Dogoši (2007) či policistů (Dogoši & Hrbek 1997; 2003; Sokol & Dogoši & Dogoši jr. 2016).

Učebnice čítá celkem 80 stran textu a sestává z celkem 18 samostatných kapitol, které pokrývají všechna zásadní soudnělékařská témata, včetně právního minima, úvodu do znalecké činnosti v oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, a problematiky forenzní toxikologie. Dvojici hlavních autorů v případě kapitoly věnované speciálním pitevním technikám autorsky podpořil publikačně velmi úspěšný autoptický laborant Jan Frišhons. Text celé učebnice je napsán srozumitelným, přístupným a výstižným stylem. Obdivuji oba hlavní autory, že i přes velkou informační nasycenost jejich textu dokázali veškeré klíčové kapitoly sestavit úsporně a zachovat tím v dnešní době spíše nevídanou stručnost, hutnost, ale i kýžený spád. Jednoznačně je tím doloženo, že oba hlavní autoři velmi dobře vědí, co je v rámci jejich specializací důležité, a co již naopak odvádí pozornost čtenáře k nepodstatným detailům. Součástí díla jsou navíc četné mikrokazuistiky, které doplňují vysvětlení zásadních soudnělékařských principů a zejména tyto principy „nenásilně“ velmi dobře fixují v paměti čtenářů. Pro větší srozumitelnost vykládané látky je učebnice opatřena také výkladovým slovníčkem nejdůležitějších termínů. Vyzdvihuji, že oba autoři v rámci právní problematiky také nezabředli do nekonečných výtětů a obsáhlých citací současných právních předpisů, které se dotýkají soudnělékařské praxe. Demontrace obecných zákonitostí a principů s odkazy na nejdůležitější související právní předpisy či klíčové paragrafy je v tomto ohledu daleko pragmatičtější a je zároveň prevencí předčasného zastarání učebnice.

Nedocenitelnou devízou recenzované učebnice jsou četná a velmi povedená schémata a diagramy, které umocňují srozumitelnost i velmi těžko vysvětlitelných soudnělékařských témat. V tomto ohledu jde o grafickou „devízu“, která není ani zdaleka vlastní zahraničním učebnicím obdobného zaměření. Soudním lékařům je provedení a kvalita těchto schémat a vyobrazení dobře známá z obou dílů naší současné oborové učebnice i výkladového slovníku. Jejich hlavní a jediný autor pan Jiří Tauš bohužel nečekaně odešel těsně po dopracování grafické části této učebnice. In memoriam je kniha věnována právě jeho památce. Součástí učebnice je také i několik černobílých fotografií – zde snad mohu vyslovit politování, že jich v učebnici nemůže být ještě více, poněvadž soudní lékařství je nejen formulační, ale nesporně i obrazový obor.

Ze své perspektivy mohu za silné stránky nového učebního textu uvést stručnost, konzistentnost a srozumitelnost textu, do něhož autoři vložili své celoživotní zkušenosti, dále kvalitu doprovodného grafického materiálu a vysokou didaktickou úroveň umocněnou četnými příklady z reálné soudnělékařské praxe včetně série mikrokazuistik. Novou učebnici autorského tandemu profesora Hirta a docenta Vavery lze právem hodnotit jako vítaný přírůstek do knihovny klasických soudnělékařských učebních textů a jako moderní stručnou učebnici soudního lékařství pro budoucí právníky a policisty, potažmo jako základní referenční text pro všechny osoby zabývající se násilnou trestnou činností na jakémkoliv stupni. Velmi dobře může tato učebnice posloužit i studentům medicíny jako základní příručka pro rychlou rekapitulaci vybraných soudnělékařských témat. V neposlední řadě v ní vítané poučení může nalézt i každý zvědavý čtenář z řad široké veřejnosti.

Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit.

prof. MUDr. Petr Hejna, Ph.D., MBA